

RIJKSPOLITIE ALKMAAR.

DISTRICTS INLICHTINGEN RECHERCHE

nummer: 240/78-E5datum : 23.5.1978.A CD 13861106

datum 26 MEI 1978

Co

b. 3 d.

Aan: Het Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst,
t.a.v. Hoofd BOP,
's-Gravenhage.

Evaluatie:

Datum bericht:

Bijlage(n): **drie.**Betreft: **Demonstratie tegen kernwapens.**

Op zaterdag 20 mei 1978 te 13.00 uur, vond in de gemeente Bergen (NH) een vreedzame demonstratie plaats tegen de vermeende aanwezigheid van kernwapens in de Munitie-opslagplaats aldaar.

Van te voren werden in diverse plaatselijke bladen oproepen gedaan om aan deze demonstratie deel te nemen.

Door de Burgemeester van Bergen werd na een daartoe gedaan verzoek aan de organiserende, "Kerngroep tegen de Kernbewapening - Heerhugowaard, p.a. de heer

een werkgroep van het Interkerkelijk Vredesberaad (I.K.) vergunning verleend voor deze demonstratie.

Genoemde Kerngroep benoemde de heer

als verantwoordelijk leider van de demonstratie.

Bij aanvang van de tocht en bij de Munitie-opslagplaats werd korte toespraken gehouden door " van de Kerngroep".

Voor het verloop van de demonstratie wordt verwezen naar bijgaande fotocopies van artikels uit de "Alkmaarse Courant" en het Noordhollands Dagblad" d.d. 22.5.1978, waarin het gebeurde goed wordt weergegeven.

Tijdens de tocht werden aan het publiek pamfletten uitgereikt waarvan een exemplaar wordt bijgevoegd.

Er deden zich geen incidenten voor.

De Districtscommandant,

Dem nstratieve t cht

Uthmanse Courant 22 5 1970

naar Munitiecomplex

BERGEN — Het Interkerkelijk Vredesberaad organiseerde zaterdagmiddag een demonstratieve tocht naar het voormalige vliegveld in Bergen aan de Groeneweg. „Grijp de wapens... en vernietig ze”, aldus een van de leuzen die werden meegevoerd. Aan de tocht werd niet uitsluitend door groepen vanuit het interkerkelijk vredesberaad megedaan: ook andere belangstellenden hadden zich aangesloten.

Men verzamelde zich bij de voormalige standplaats van Bello, waarna de groep zich via het dorp naar het munitiedepot begaf. De object-commandant, de heer J. L. Ambergen, nam een petitie in ontvangst, nadat een van de organisatoren had uitgelegd waarom de optocht werd gehouden.

De aanbieder deed daarbij een oproep aan de Amerikaanse regering om de kernwapens de wereld uit te helpen en in ieder geval weg te halen van het Nederlandse grondgebied. De objectcommandant van het voormalige Bergense vliegveld deelde de demonstranten mee dat er geen sprake van was dat er kernwapens in de barakken of loodsen van dit oude vliegveld

Object-commandant Ambergen neemt de petitie in ontvangst.

lagen opgeslagen.

„Als hier iets van die aard zou liggen”, aldus de commandant die in burger de petitie in ontvangst nam, „zouden de Amerikanen deze

zelf wel willen bewaken. Er is hier maar één oppasser met een hond voor dit gehele terrein”. Voor de organisatoren was de opkomst bedroevend klein.

Op weg naar het munitiedepot.

Rustige demonstratie tegen kernbewapening

BERGEN - Ruim honderd belangstellenden namen zaterdagmiddag deel aan de protestmars tegen kernbewapening die vanuit het centrum van Bergen naar het munitie-depot aan de Groeneweg voerde. Onder het motto „Help de kernwapens de wereld uit, om te beginnen uit Nederland” werden afgelopen zaterdag in Bergen, Leeuwarden, Den Bosch en Soesterberg optochten georganiseerd. Bergen was als een van de actieplaatsen gekozen omdat het depot aan de Groeneweg voorjaar '76 als een mogelijke kandidaat voor opslag van kernwapens was aangewezen.

De voettocht, georganiseerd door de Kerngroep tegen kernbewapening afdeling Heerhugowaard en enkele werkgroepen van het Interkerkelijke Vredesberaad, had een bijzonder ordelijk verloop. Voorafgegaan door een aantal agenten, trok de stoet door het centrum van Bergen naar de opslagplaats voor oorlogstuig in de polder tussen de Heerlijkheid en Alkmaar. Aldaar aangekomen overhandigde Henk Keur van de kerngroep aan de commandant van de opslagplaats, sergeant-majoor Ambergen, een brief waarin bezorgdheid over een mogelijk „Kern-besmet” Bergen en kernwapens in

het algemeen werd uitgesproken. De commandant wilde bij de aanvaarding van de brief de aanwezige demonstranten wel duidelijk maken dat over de opslag van kernwapens geen misverstand hoeft te bestaan. „Deze wapens vallen, voorzover het de situatie in Nederland betreft, uitsluitend onder het beheer van het Amerikaanse leger.” aldus de heer Ambergen. „En aangezien dit depot onder verantwoordelijkheid valt van het Nederlandse leger hoeft U er niet bang voor te zijn dat hier kernwapens liggen opgeslagen”, sprak de commandant geruststellend. Nadat de demonstranten hem er echter op gewezen hadden dat hun zorg niet alleen de plaatselijke situatie betrof maar ook de kernbewapening in het algemeen, vertrok men weer richting centrum, alwaar de groep zich even vreedzaam ontbond als zij zich er twee uur eerder verzamelde.

- Een overzicht van de voettocht die door ruim 100 belangstellenden werd ondernomen.

Niederhollander Engeland
22-5-1976

... kunnen worden.

MANIFEST TEGEN DE KERNWAPENS

WIJ DOEN EEN BEROEP OP IEDEREEN ZICH TOT HET UITERSTE IN TE SPANNEN DE KERNWAPENS UIT DE WERELD TE HELPEN

Omdat deze wapens ons en onze kinderen en kleinkinderen tot in vele geslachten onherstelbaar kunnen beschadigen, hele bevolkingen en werelddelen in één keer kunnen wegvagen, en wij ons geen omstandigheden en doelen kunnen voorstellen, waarin het gebruik van zulk geweld gerechtvaardigd kan worden;

Omdat steeds meer landen en ook allerlei groepen over deze wapens de beschikking krijgen en kunnen krijgen, en er in dertig jaar onderhandelen over wapenbeheersing en ontwapening geen enkel kernwapen is afgeschalt;

Omdat het afschrikkingsevenwicht niets anders is dan een wederzijdse massale gijzeling, en de veronderstelling dat wij veilig met deze wapens zouden kunnen omgaan getuigt van een grenzeloze hoogmoed en overschatting van onszelf;

Omdat een veilige afloop van het afschrikkingssysteem op langere termijn uiterst onwaarschijnlijk is, en de politiek van de kernwapenstaten en het afschrikkingssysteem als zodanig geen uitzicht bieden dat er ooit een ander veiligheidssysteem komt.

Om al deze redenen, maar nog het meest omdat in het afschrikkingssysteem de omgang van mensen met elkaar zo volstrekt ontaard is, dat we ons er diep voor schamen.

Om al deze redenen roepen wij u op:

HELP DE KERNWAPENS DE WERELD UIT: OM TE BEGINNEN UIT NEDERLAND

Wij vragen om uw instemming met dit manifest. Door uw inzet kan een nieuwe beweging tegen de kernwapens ontstaan, een beweging van alle mensen die deze argumenten tegen kernwapens doorslaggevend vinden, en de oproep van het Interkerkelijk Vredesberaad willen volgen.

Vijftien jaar geleden heeft de Nederlandse Hervormde Kerk zich als eerste van de nederlandse kerken uitgesproken tegen het gebruik van kernwapens. Zowel daarvoor als daarna hebben vele kerken een dringend beroep gedaan op de volken en hun leiders om de kernwapens uit te bannen en een eind te maken aan de bewapeningswedloop.

Wij kunnen na al die jaren alleen maar constateren dat er niets ten goede is veranderd op het gebied van de kernbepapening. De beperkte tijd voor verandering is tot dusver door ons allen onvoldoende benut.

Toch kunnen we een zeer belangrijke invloed op de situatie van de kernbepapening uitoefenen, wanneer grote groepen mensen zich overal vastberaden gaan keren tegen de kernwapens. Daarom wil het IKV met een nieuw initiatief komen om eindelijk een zichtbaar resultaat te bereiken:

EEN VERZOEK VAN DE NEDERLANDSE REGERING AAN DE AMERIKAANSE REGERING OM ZIJN KERNWAPENS WEG TE HALEN VAN NEDERLANDS GRONDGEBIED

Laten we, om dit te bereiken, bereid zijn om:

- onze verantwoordelijkheid voor deze zaken niet langer af te schuiven op de politici en de militairen.
- het probleem van de kernwapens aan de orde te stellen;
  - thuis
  - op school of universiteit
  - in de verenigingen waar we lid van zijn
  - onder onze kennissen en vrienden
  - in onze gemeente of parochie
  - in de politieke partij van onze keuze
  - op ons werk
- onze stem bij komende verkiezingen veel meer dan voorheen te laten bepalen door de vraag of een partij de verwijdering van kernwapens uit Nederland tot een punt van haar partij- en regeringsprogram wil maken.

ALS U HET MET DIT MANIFEST EENS BENT, TEKEN HET DAN

U verplichte zich dan evenals wij om het probleem van de kernwapens overal in uw omgeving aan de orde te stellen, vooral in de partij van uw keuze. U verplichte zich ook bij de verkiezingen uw stem veel meer dan voorheen te laten bepalen door de vraag of een partij de verwijdering van kernwapens uit Nederland tot een punt van haar partij- en regeringsprogram wil maken.

Als u het nog niet weet of u het met dit manifest eens bent, neem dan de tijd om met uzelf tot klaarheid te komen. Het nieuwe verbond tegen de kernwapens zal u daarbij zo proberen te helpen dat u op een verantwoorde manier uw keuze maken kunt.

Als u het al eens bent met dit manifest, gaat u dan nog eens na wat elk van uw argumenten waard is. Het nieuwe verbond tegen de kernwapens wil u daarbij graag van dienst zijn.

Voor informatie en hulp kunt u zich wenden tot het IKV-secretariaat, adres: Postbus 83627, Celebesstraat 60, Den Haag. Tel.: 070-631031.

Hiervoor kunt u terecht bij één van de kerken van het verbond tegen de kernwapens.

ST

AAN:

HOOFD B.V.D. *4/6 Ar*

Nr 92.685.j/

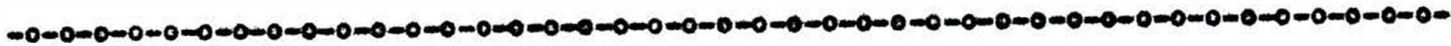
DATUM: 30 mei 1978

Referte: Ons nummer 92.685.1/

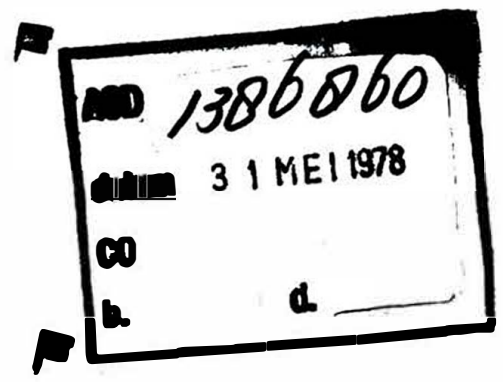
dd. 9 mei 1978

1383172

num.

Datum bericht	: 25 mei 1978
Bron	: Eigen waarneming
Samengewerkt met	:

Onderwerp: Demonstratie te Bergen (NH),
gehouden op 20 mei 1978.

Bijlage(n):

Op zaterdag 20 mei 1978, is er een demonstratieve optocht geweest naar het mobilisatiecomplex te Bergen (NH). De organisatie hiervan lag in handen van de Kerngroep tegen kernbewapening te Heerhugowaard. Voor de demonstratie was vergoeding verleend.

De demonstratieve tocht werd meegelopen door ongeveer 150 (een honderd en vijftig) personen. Het geheel droeg een vreedzaam karakter. Bij de toegangspoort van bedoeld complex stonden ongeveer 15 (vijftien) jongelui met de fiets. Deze lieden waren afkomstig uit Alkmaar en eloten zich bij de demonstratie aan..

Bij de toegangspoort van het complex werd een manifest voorgelezen. (zie bijlage). Dit manifest werd hierna ter hand gesteld aan de commandant van het complex. Bedoeld commandant heeft hierna het woord gericht

2

tot de demonstranten en hen verteld, dat te Bergen geen kernwapens waren opgeslagen.

Hierna ving de terugtocht aan. Diezelfde middag om ongeveer 15.00 uur werd de demonstratie te Bergen ontbonden. Het geheel heeft ongeveer 2 (twee) uur in beslaggenomen.

-0-0-0-0-

Rijlage

Heerhugowaard, 19 mei 1978

Aan de Commandant
van de munitie-opslagplaats
Bergen :
Sergeant-majoor Ambergen,

"Help de kernwapens de wereld uit; om te beginnen uit Nederland"
Zeer velen in Nederland kunnen het met deze slagzin van het I.K.V. van harte eens zijn.

Zo ook een aantal mensen uit Bergeh, Schoorl, Castricum, Heiloo, Alkmaar en Heerhugowaard. Vertegenwoordigers van al deze mensen staan hier voor U, bij de munitie-opslagplaats van Bergen, op 20 mei 1978, omdat wij vermoeden dat ook hier kernwapens liggen opgeslagen.

"Bergen" is met Rotterdam, Ermelo, Oirschot, Zuidwolde, 't Harde, Havelte, de Peel, Woensdrecht, Soesterberg, Leeuwarden, Twente, Gilze Rijen en Volkel genoemd als mogelijke opslagplaats van kernwapens.

Dit bericht dateert van april 1976, is dus niet zo recent, maar nadere gegevens ontbreken ons.

Over het hoe en waarom van de I.K.V.aktie kunt u voldoende lezen in de bijlage: MANIFEST TEGEN DE KERNWAPENS.

Wij verzoeken U vriendelijk, het tweede exemplaar van dit manifest op een duidelijk zichtbare plaats op te hangen voor uw medewerkers.

Wij verzoeken U ook om een nader gesprek over de problematiek van de kerubewapening.

Indien U hier positief tegenover staat, kunt U zich in verbinding stellen met een van de mensen die vermeld staan onder het manifest.

Met de meeste hoogachting,
namens de I.K.V.kernen van Bergen, Schoorl
en Heerhugowaard,
en namens de vele sympathisanten in
Alkmaar, Heiloo en Castricum,

Arnt/bendel.

MANIFEST TEGEN DE KERNWAPENS

WIJ DOEN EEN BEROEP OP IEDEREEN ZICH TOT HET UITERSTE IN TE SPANNEN DE KERNWAPENS UIT DE WERELD TE HELPEN

Omdat deze wapens ons en onze kinderen en kleinkinderen tot in vele geslachten onherstellbaar kunnen beschadigen, hele bevolkingen en werelddelen in één keer kunnen wegvagen, en wij ons geen omstandigheden en doelen kunnen voorstellen, waarin het gebruik van zulk geweld gerechtvaardigd kan worden;

Omdat steeds meer landen en ook allerlei groepen over deze wapens de beschikking krijgen en kunnen krijgen, en er in dertig jaar onderhandelen over wapenbeheersing en ontwapening geen enkel kernwapen is afgeschafte;

Omdat het afschrikkingsevenwicht niets anders is dan een wederzijdse massale gijzeling, en de veronderstelling dat wij veilig met deze wapens zouden kunnen omgaan getuigt van een grenzeloze hoogmoed en overschatting van onszelf;

Omdat een veilige afloop van het afschrikkingssysteem op langere termijn uiterst onwaarschijnlijk is, en de politiek van de kernwapenstaten en het afschrikkingssysteem als zodanig geen uitzicht bieden dat er ooit een ander veiligheidssysteem komt.

Om al deze redenen, maar nog het meest omdat in het afschrikkingssysteem de omgang van mensen met elkaar zo volstrekt ontaard is, dat we ons er diep voor schamen.

Om al deze redenen roepen wij u op:

HELP DE KERNWAPENS DE WERELD UIT: OM TE BEGINNEN UIT NEDERLAND

Wij vragen om uw instemming met dit manifest. Door uw inzet kan een nieuwe beweging tegen de kernwapens ontstaan, een beweging van alle mensen die deze argumenten tegen kernwapens doorslaggevend vinden, en de oproep van het Interkerkelijk Vredesberaad willen volgen.

Vijftien jaar geleden heeft de Nederlandse Hervormde Kerk zich als eerste van de nederlandse kerken uitgesproken tegen het gebruik van kernwapens. Zowel daarvoor als daarna hebben vele kerken een dringend beroep gedaan op de volken en hun leiders om de kernwapens uit te bannen en een eind te maken aan de bewapeningswedloop.

Wij kunnen na al die jaren alleen maar constateren dat er niets ten goede is veranderd op het gebied van de kernbepapening. De beperkte tijd voor verandering is tot dusver door ons allen onvoldoende benut.

Toch kunnen we een zeer belangrijke invloed op de situatie van de kernbepapening uitoefenen, wanneer grote groepen mensen zich overal vastberaden gaan keren tegen de kernwapens. Daarom wil het IKV met een nieuw initiatief komen om eindelijk een zichtbaar resultaat te bereiken:

EEN VERZOEK VAN DE NEDERLANDSE REGERING AAN DE AMERIKAANSE REGERING OM ZIJN KERNWAPENS WEG TE HALEN VAN NEDERLANDS GRONDGEBIED

Laten we, om dit te bereiken, bereid zijn om:

- onze verantwoordelijkheid voor deze zaken niet langer af te schuiven op de politici en de militairen.
- het probleem van de kernwapens aan de orde te stellen:
  - thuis
  - op school of universiteit
  - in de verenigingen waar we lid van zijn
  - onder onze kennissen en vrienden
  - in onze gemeente of parochie
  - in de politieke partij van onze keuze
  - op ons werk
- onze stem bij komende verkiezingen veel meer dan voorheen te laten bepalen door de vraag of een partij de verwijdering van kernwapens uit Nederland tot een punt van haar partij- en regeringsprogramma wil maken.

ALS U HET MET DIT MANIFEST EENS BENT, TEKEN HET DAN

U verplicht zich dan evenals wij om het probleem van de kernwapens overal in uw omgeving aan de orde te stellen, vooral in de partij van uw keuze. U verplicht zich ook bij de verkiezingen uw stem veel meer dan voorheen te laten bepalen door de vraag of een partij de verwijdering van kernwapens uit Nederland tot een punt van haar partij- en regeringsprogramma wil maken.

Als u het nog niet weet of u het met dit manifest eens bent, neem dan de tijd om met uzelf tot klaarheid te komen. Het nieuwe verbond tegen de kernwapens zal u daarbij zo proberen te helpen dat u op een verantwoorde manier uw keuze maken kunt.

Als u het onvoldoende bent met dit manifest, gaat u dan nog eens na wat elk van uw argumenten waard is. Het nieuwe verbond tegen de kernwapens wil u daarbij graag van dienst zijn.

Voor informatie en hulp kunt u zich wenden tot het IKV-secretariaat, adres: Postbus 83627, Celebesstraat 60, Den Haag. Tel.: 070-631941.

Hiervoor kunt u terecht bij één van de kerken van het verbond tegen de kernwapens.

KORPS RIJKSPOLITIEDISTRICT APELDOORN
COMMANDANT

ACD 1403042.

datum 11 OKT 1978

CO

b. ~~XXXX~~, d.

AAN:

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst,

te

's- GRAVENHAGE.

Uw kenmerk

-

Uw brief van

-

Ons kenmerk

5521/78

Apeldoorn, 10 oktober 1978

Fauststraat 7
Telefoon 0 5760-13344

Bijlagen:

onderwerp: Anti-Atoombommars 't Harde op 30 september 1978.

Op zaterdag 30 september 1978 werd te 't Harde de traditionele anti-atoombommars gehouden, die dit maal werd georganiseerd door de P.S.P. afd. Epe en het I.K.V afd. Epe.

Deze manifestatie werd gehouden onder de leuze "De kernwapens de wereld uit, om te beginnen bij Nederland". Er werden vier eisen naar voren geschoven, te weten: 1. Verwijdering van kernwapens uit Nederland; 2. Geen nieuwe kernwapens voor ons leger; 3. Afschaffing van de atoombommen voor ons leger en 4. Drastische vermindering van de defensie-uitgaven.

Steunverlenende organisaties waren: P.P.R, V-D., "Zwaarden en Ploegijzers", Pax Christi, Kerk en Vrede, Vredesopvoeding, Werkgroep Ecologie Pacifisme en Socialisme en het Centrum voor Geweldloze Weerbaarheid, terwijl ook de Nederlandse Vrouwenbond adhesie met de actie betuigde.

Door de burgemeester van de gemeente Elburg werd voor de demonstratieve optocht vergunning verleend van 13.00 tot en met 16.30 uur aan het Organisatiecomité van de Anti-atoombommars te 't Harde.

In de vergunning werd tevens toestemming verleend tot het houden van toespraken en cabaret op de parkeerplaats voor het zwembad "De Hokseberg" te 't Harde.

Aan de tocht door het dorp werd door 2350 (getelde) personen deelgenomen. De weersomstandigheden waren uitermate slecht; het regende erg en het was nogal koud.

Tijdens de tocht vanaf het spoorwegemplacement naar het zwembad werden veel spandoeken, vlaggen en borden megedragen, overwegend van de P.S.P. In de optocht werden voorts zwarte anarchistenvlaggen en vlaggen met het anarchistenteken megedragen. De optocht verliep zonder noemenswaardige incidenten.

Op de parkeerplaats voor het zwembad werden diverse bladen en folders uitgereikt, ondermeer "Vredesaktie" ("t kan anders"). "Rode Tribune Bulletin" (KENml.), "Rode Tribune" (nr. van 28 sept. 1978), het blad van "Zwaarden en Ploegijzers" etc.

Tijdens de tocht en de toespraken circelden reclamevliegtuigen boven 't Harde met de teksten: "NAVO verzekert uw vrijheid. Ook met kernwapens. O.S.L." en "Vrede sinds 1945. Bedankt Amerika". Deze vliegtuigen werden ingehuurd door het Oud Strijders Legioen en de Stichting Politieke Bewustwording. Deze leuzen wekten ergernis bij de demonstranten. Er werden spreekkoren ingezet met de volgende tekst: "Het O.S.L. hangt met leugens in de lucht. Ze willen ons doen geloven dat de Navo ons beschermd, maar dat is een grote klucht."

Er werden ballonnen opgelaten met de IKV-leuze "De kernwapens de wereld uit". De ballonnen kwamen uit een "ontmantelde" zwarte bom, die tijdens de tocht door demonstranten was megedragen.

De demonstranten werden achtereenvolgens toegesproken door drs. LEON WECKE, palemoloog aan de Kath. Universiteit te Nijmegen, Hein VAN WIJK, oud-1e kamerlid voor de PSP en Lourens HOGEBRINK, IKV-medewerker en medewerker van de Ned. Herv. synode.

Drs. WECKE doceert (sociaal)democratie aan de Kaderopleidingschool der Rijkspolitie te Apeldoorn.

De heer VAN WIJK ging voornamelijk in de op de vraag of er al dan niet vrede was geweest sinds 1945. Weliswaar hebben de VS, Europa

Rode Tribune Bulletin

UITGAVE VAN DE KOMMUNISTISCHE EENHEIDSBEWEGING NEDERLAND (ML) KENm1
LANDELIJK KONTAKTADRES: POSTBUS 3001 ROTTERDAM · TEL. 010-674071,

't Harde is een van de basis in West en Oost Europa waar kernwapens klaar liggen.

Ondanks alle mooie ontwapeningsvoorstellen waarmee de Verenigde Staten en de Sovjet Unie steeds opnieuw komen, hebben zij nog niet één raketbasis ontmanteld. Integendeel, ze breidden hun wapenarsenaal alleen maar uit.

De V.S. en de S.U. hebben vrijwel een monopoliepositie op het gebied van kernwapens. Hiervan maken ze gebruik om andere landen onder druk te zetten, te bedreigen, te chanteren.

Dat laat hun agressieve plannen zien.

Zowel de V.S. als de S.U. zijn uit op wereldoverheersing.

Tegenover deze politiek van overheersing en chantage stellen wij de eis:

WEG MET ALLE KERNWAPENS

De uitbreiding van het aantal kernwapens is een onderdeel van de alzijdige bewapeningswedloop tussen de twee supermachten.

Tanks, vliegtuigen, oorlogsschepen, raketten, op alle terreinen werken ze koortsachtig aan de verbetering en uitbreiding van de bestaande wapensystemen. Zo bereiden zij hun oorlog voor.

De V.S. is uit op handhaving van haar eigen invloedssfeer, terwijl de S.U. haar invloedssfeer juist wil vergroten. Wij zijn tegen deze oorlog. Wij eisen;

WEG MET DE OORLOGSVOORBEREIDINGEN VAN DE V.S. EN DE S.U.

Het zou niet goed zijn om zonder meer ontmanteling van alle Amerikaanse bases of van de basis 't Harde te eisen, dat zou alleen maar ons land openleggen voor de russiese aanval. Zo verminderen we niet het oorlogsgevaar maar brengen het juist dichterbij.

Aan de andere kant moeten we ook niet vertrouwen op het werkelijke machtseverwicht tussen de twee supermachten. Dat evenwicht zal de oorlog op den duur zeker niet tegenhouden. Nu zien we in hun machtsstrijd om nieuwe afzetmarkten te vinden of te behouden een steeds scherpere konfrontatie. Oorlogshaarden zoals Eritrea, Namibië en Rhodesië bewijzen hoe de supermachten elkaar aftasten. Deze beperkte konfrontatie zal onvermijdelijk leiden tot een nieuwe wereldoorlog.

Daarom moeten we ons voorbereiden op de naderende oorlog, eigen effectieve maatregelen nemen, voor de verdediging van de nationale onafhankelijkheid.

De huidige situatie is, dat de beslissing of en hoe ons land verdedigd moet worden, voor een groot deel afhangt van het Pentagon, dat als uitgangspunt heeft wat de Amerikanen het beste uitkomt.

Daar tegenover eisen wij:

-Nederlandse zeggenschap over de basis 't Harde, compleet met de daar opgeslagen kernkoppen. Luchtafweer en schuilkelders voor de bevolking, een effectieve defensie, werkelijke algemene dienstplicht en het opzetten van volksmilities, gewapende eenheden uit het volk.

VOOR EFFEKTIEVE MAATREGELEN TER BESCHERMING VAN DE NATIONALE ONAFHANKELIJKHEID.

't kan anders

-waarin opgenomen 'vredesaktie'- 1^e jaargang, nr.6 oktober 1978 - f1,00

't harde '78
leon weeke
& hein van wijk

steinschaligheid in de rande

... de ... VAN NEDERLAND?

LEON WECKE

Ze liggen hier, die kernkoppen voor onze vrijheid, zeggen ze; Ze liggen hier, omdat onze vrijheid bedreigd wordt, zeggen ze; Ze liggen hier veilig, omdat de president van de Verenigde Staten zelf de veiligheidsparol is, zeggen ze; Ze wij liggen hier straks, als we ons nog langer laten belazeren, zeg ik u.

De vraag is wat bedreigt ons meer, de Russen, die ons door Luns zo herhaaldelijk beloofd zijn en die maar niet komen willen, of de kernwapens waarvan de kwantitatieve en kwalitatieve groei allang het menselijk bestaansvermogen overstegen heeft? Wie is die eigenlijke vijand van ons voortbestaan? Is dat de vijand? Of is dat de vijand van de vijand? Is dat het hele arsenaal aan kernwapens, dat steeds meer onveiligheid in plaats van veiligheid brengt?

De meest objectieve bronnen inzake de aantallen en aard der wapens getuigen van een snel groter wordend risico. De kans dat een aantal lieden elkaar op het gezicht slaat is groter, naarmate er meer knuppels voorhanden zijn en nog groter naarmate die knuppels van een handzame, beperkte, schone of vuile, nucleaire kop voorzien zijn. Daarvoor heeft je een polcmoloog te zijn, zelfs ten analfabec met een gezond verstand kan dat begrijpen. Dat onze regering dat niet begrijpt, het twee dingen betekenen: Of ze bestaat uit analfabeten met een ongezond verstand of ze willen het niet begrijpen. Laten we het maar op het laatste houden. De defensie en ontwapeningsnota's

Als afsluiting van de Vredesweek werd op 20 september in de legerplaats 't Harde een demonstratie georganiseerd onder het motto "Help de kernwapens de wereld uit, om te beginnen uit Nederland". De demonstratie werd georganiseerd door o.m. het Interkerkelijk Vredesberaad, PPR en PSH, de WVS, Het Centrum voor Geweldloze Weerbaarheid, Waarden of Ploeglijners, Pax Christi en Zerk & Jorde. In dit nummer drukken we twee van de drie toespraken die daar werden gehouden af: bijdragen van LEON WECKE, wetenschappelijk medewerker van het Instituut voor Vredesvraagstukken van de Universiteit van Nijmegen en onze redakteur HEIN VAN WIJZ, oud lid van de Eerste Kamer.

staan bol van de constatering, dat er ontwapend moet worden, dat de bewapeningsspiraal levensgevaarlijk is en dat we alles moeten doen om die gevaarlijke ontwikkeling om te buigen. In dat kader wordt het defensiebudget verhoogd - wat nog niets hoeft te betekenen - maar wordt ook de Lance van zijn kernkop voorzien. De conventionele koppen waren immers op. Maar de kernkoppen waren nog uit voorraad leverbaar. Of ze er garantie op geven, weet ik niet. Een garantie is er overigens wel bij, dat de nucleaire bewapeningsswedloop er weer een beetje door bevorderd wordt. Kennelijk is dat toch het doel waarnaar zij streven. Denemarken en Noorwegen kunnen als trouwe NATO-leden het zonder kernkoppen stellen, en Canada kan aankondigen dat tuig althans van zijn grondgebied en zijn wapens te ver-

wijderen, wij echter niet. Waarom niet? NAVO-verplichtingen, zeggen ze; Solidariteit, zeggen ze; Je moet geloofwaardig in je afschrikking zijn, zeggen ze; Mistificaties en kletsboek, zeg ik u. Gevaarlijke kletsboek en volksbedrog. Er zijn geen NAVO-verplichtingen die ons veroordelen tot kernkoppen. In onze tuintjes, in Havelte, in 't Harde, in Volkel en waar dan ook; er zijn geen verplichtingen die ons tot nucleairisering van de Lance noemen.

Ze konden hier komen op basis van geheime uitvoeringsverdragen, voortvloeiend uit een bilateraal verdrag tussen Nederland en de VS gesloten in 1959, en niet inzake kernwapens maar slechts inzake "atomische informatie". Goedgekeurd behoefde het hele zaakje niet, omdat het zou verwijzen naar voorgaande verdragen, die op hun beurt weer naar eerdere verdragen verwijzen, zodat je uiteindelijk in 1946 beland toen er van kernwapentransacties in het geheel geen sprake kon zijn. En hoewel een enkel kamerlid inder tijd aan de bel trok, vermocht het de andere kamerleden niet te rekken uit hun koude-oorlogsroes. Zij debatterden voort op het daarmee gepaard gaande NAVO-water, dat men over Gods defensie-akker liet lopen.

het mobiliseren van de massa
Wat kunnen we doen? Gesloten accorden opzeggen? Zulks is in principe wel mogelijk, maar dan met instemming van de VS, en dat lijkt weer onwaarschijnlijk. Misschien kunnen we het bilateraal verdrag van 1959 wel anders interpreteren. 1978 is niet 1959. Er is wat veranderd. 007

de wetgeving in de Verenigde Staten ten aanzien van atoomenergie is gemendeerd, zonder dat het effect van die veranderingen voor de interpretatie van de gesloten verdragen hier werd meegegeeld, laat staan besproken.

Als uiteindelijk verwezen wordt naar een wetgeving van 1946, maar ondertussen die wetgeving veranderd is, en men op basis van die veranderde wetgeving opereert, moeten we dat dan niet in de beschouwing trekken? Het is zo iets als je verloven met een nette jongeman, waarmee je vervolgens trouwt ongeacht het feit dat hij zich intussen tot een fervente lustmoordenaar ontwikkeld heeft.

Maar kan dat wel, kunnen we iets beginnen om althans ten eerste van nieuw kerntuig verschoond te blijven en ten tweede de troep, die er al ligt, weg te krijgen? De neutronboraactie heeft geleerd dat de massa in Nederland wel degelijk te mobiliseren is. Wie zegt dat hij tegen de Neutronenbom is omdat deze op zo'n respectiekelijk schone wijze de mensen op een zo afschuwelijk smerige manier laat creperen, die heeft geen keus: Je kunt niet tegen de neutronenbom zijn en vóór het handhaven van kernkoppen. Het is zo iets als voorstander zijn van vaccinatie tegen pokken, maar het incident tegen polio uit den boze vinden.

Maar men zegt: "lopen we geen risico, als we - desnoods eenzijdig - een eerste stap naar een atoombomvrije zone in Europa zetten? Inderdaad lopen we een risico, het risico dat de Russen komen. Ik heb vreeger al betoogd dat ik de Kozakken nog niet meteen in Amsterdam zie staan. Dat hebben ze lang geleden één keer gedaan en dat was niet zover om ons te bezetten, dan wel om ons te bevrijden.

op naar de rrr-bom!

Vanaf de Oktober-revolutie hebben de Russen niet ons met militaire middelen bedreigd, maar wij de Russen. En nog steeds kunnen wij het machts-evenwicht handhaven. Machts-evenwicht dan wel te definiëren als een toestand, waarbij VS en het Westen minstens een kwalitatief overwicht op het Warschau-pact hebben. In het kader van dat na te streven machts-evenwicht zij vermeld dat wij, althans de VS, het eerste de gewone atoombom hadden, de eerste H-bom, de eerste lange-afstandsbommenwerper, de eerste middellange afstands-bommenwerpers, de eerste tactische raketten, lange afstandsraketten en atoomonderzeeër, de eerste anti-anti-raket, de eerste raketten met los bestuurbare kop en de eerste raketten met meerdere los bestuurbare koppen, de eerste gemoderniseerde kruisraket, de eerste Neutronenbom en straks de eerste rrr-bom. En die kwadaardige Russen maar na-afopen, en daarmee de wapenwedloop tot een feit maken. Het is schandelijk. De

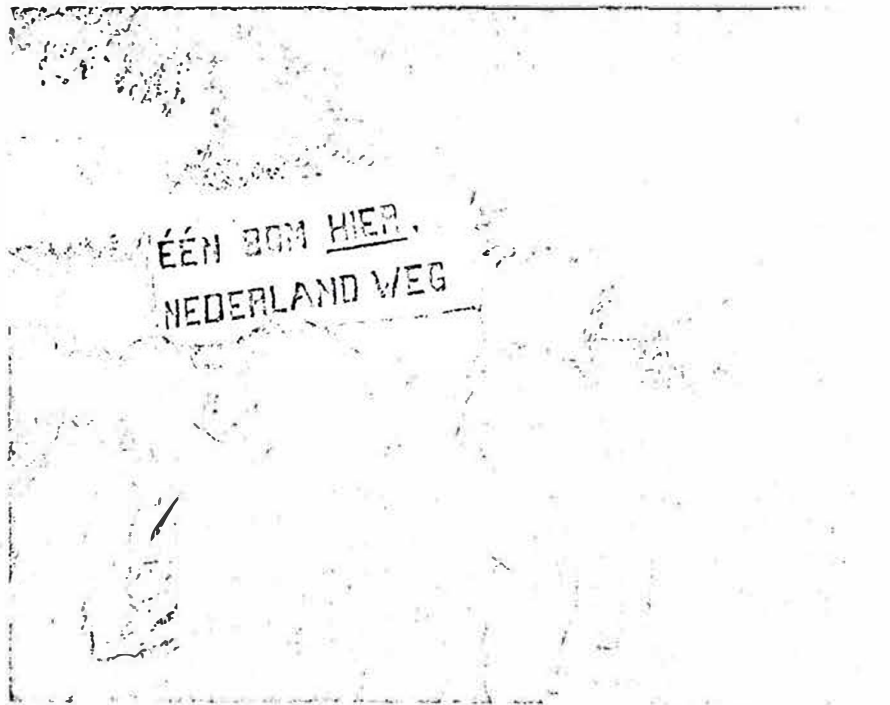

Foto: ...

tientallen keren dat leden van de NAVO hun militaire machten na de Tweede Wereldoorlog hebben gebruikt was niet, wat men zou verwachten tegen de agressieve Rus gericht, maar ter beveiliging van eigen economische en politieke belangen in Nieuw-Guinea, op Java, in Sucz en de Kongo, in Korea, Vietnam, de Dominicaanse Republiek en Guatemala om mij tot de nabije omgeving van het Westen te beperken. Natuurlijk staan die economische belangen niet zo voorop, als het gaat om de rechtvaardiging van de militaire acties. Het gaat vooral om de vrijheid van hen, die wij beschermen.

Zelfs menschenlievende organisaties als het vreemdelingen-legioen, worden ingeschakeld in het kader van de charitatieve bemoeienis die we hebben met de slachtoffers van het geweld. Een chronologie van de gebeurtenissen vanaf de revolutie tot nu leert dat de USSR veelal ook geen andere keus had dan het eigenbelang te laten prevaleren, boven het bevorderen van die zgn. wereldrevolutie. Die wereldrevolutie hebben zij niet verbreed, niet kunnen verbreiden. Wie wel een revolutie geëxporteerd heeft, dat is het Westen. Een bijzondere vorm van revolutie, een contra-revolutie.

ontspanning = wapenning

Wie de kernkoppen weg wil hebben doet er goed aan zich te realiseren dat het niet alleen om die kernkoppen gaat, maar dat het uiteindelijk gaat om het wegnemen van al die factoren, die onvermijdelijk tot voortgaande wapenning leiden. De militaire dreiging blijkt minder groot dan ons geschilderd. De ontspanning is een feit. Maar tegelijkertijd gaan de wapeningsprocessen voort. Je zou zeggen hoe meer

ontspanning hoe meer kans op ontspanning, maar neen hoor. Ontspanning betekent wel meer kans op wapenheersing. En wapenheersing blijft weer een bezegeling van de afslanking en daarmee oorzaak van voortgaande wapenning.

Afschrikking impliceert de angst de baarlijke duivel zien, die door zijn eventuele vredelievendheid nimmer kan bewijzen. Het is vissersboot die door de Beringer vaart is daardoor een bedreiging die des te groter wordt, naarmate de behandeling van het defensief get nadert.

Het militair industrieel complex, de technologie als zodanig, de economische functies van de bezetting t.a.v. de werkgelegenheid, investeren van surpluskapitaal en conjunctuurpolitiek en tal van andere factoren zijn met ons economisch systeem gegeven. We kunnen niet zonder wapenning zolang we niet zonder dit systeem kunnen.

Wie tegen de kernwapens is, zal ook tegen al die oorzaken moeten zijn, die tot wapenning leiden, zal tegen een maatschappij moeten zijn als deze kapitalistische maatschappij is, en als hij dat niet niet huichelt, zal hij voor een van een andere moeten zijn. Maar zover zijn we nog niet. De kernkoppen liggen er nog op de maatschappij en de 30 de kernkoppen kijken ons nog vragend naar de kernkoppen wij een kop, een kernkop dan wel te verstaan? Als het ons ligt met St. Juttenis, maar de die constatering schieten we wel op.

vrijheid

We kunnen iets doen. We hebben tenminste de vrijheid dat te doen.

zegen ze. Ik heb de vrijheid van drukpers, weliswaar heb ik geen drukpers, maar een commercieel verantwoord stencil; zelfs over kernkoppelen wordt altijd wel wat verspreid. - Nog onlangs sprak ik met een pastarbeider uit een ver land, die de vrijheid van beweging zeer waardeert. Geheel uit vrije wil had hij zijn vrouw en kinderen verlaten en hier, niet afgeleid door dierbaren, zijn taak nauwgezet te kunnen vervullen. Over die vrijheid kun je prappies maken, maar het is in elk geval wat. De neutronbomactie heeft laten zien dat we door de bevolking te mobiliseren althans iets konden uitrichten. De vraag is wel of we de kernwapens op deze manier uit Nederland, laat staan uit de wereld kunnen krijgen. Misschien is daar nog iets meer voor nodig dan een mars en een actionistisch verhaal. Misschien is daar voor nodig een efficiënte doelgerichte permanente actie t.a.v. vele groepen op de terreinen, gebruik makend van de middelen om dat ene ding in de hersenen van elke Nederlander te prenten, dat kernkoppelen ons leven en ons voortbestaan bedreigen. Dat iedere daad die het nucleair arsenaal verproot een misdad is, een misdad tegen de mensheid. En dat zij die die misdaden begaan, reken kunnen op meer dan een verbale veroordeling. Dat zij die van plan zijn, of dat verder toelaten, zullen ervaren dat je een volk lange tijd om de tuin kunt leiden, maar niet eeuwig. We zullen met alle kracht via partijen en vakbonden en buitenparlementaire en voorparlementaire actie de regering moeten dwingen tot een herzien van een bevestigingspolitiek, die gebaseerd is op misleiding. Wij zullen de regering niets wijsmaken, daartoe is ook geen reden: de eis is onvermijdelijk en kan tot geen misverstand leiden: de kernkoppelen moeten uit de wereld, te beginnen bij Nederland.

HEIN VAN WIJK

Ieder jaar tegen het eind van de zomer, verschijnt in Londen een boekje "The military balance", voor het eerst in 1958. Het bevat de stand van de wapenrusting in 1978. De nieuwe uitgave meldt: USA(merika) beschikt over 11.000 kernbommen, en 2.142 raketten en bommenwerpers om ze naar andere werelddelen te vervoeren. USSR(usland) beschikt over 4.500 kernbommen en 2.550 raketten en bommenwerpers om ze naar andere werelddelen te vervoeren. China beschikt over enige honderden kernbommen en enkele tientallen raketten, waarvan de reikwijdte te gering is om ze naar andere werelddelen te vervoeren; wel kan de Sovjet Unie ermee worden vernield.

In dit voorjaar verscheen het negende SIPRI jaarboek, "World armaments and disarmament". Het deelt mee: in de tienduizenden arsenalen bevinden zich thans atoomwapens met een gezamenlijk vernietigingsvermogen van ongeveer één miljoen Hiroshima-bommen. Als er maar een gering deel van wordt gebruikt, zijn de gevolgen onvoorstelbaar, en de naderingen onvoorstelbaar. Wat de Amerikanen in Zuidvietnam hebben bewerkt zonder atoomwapens betekent nog niets vergeleken met wat met kernwapens is te vernielen: Dat waren daar 14 miljoen ton munitie, 10 miljoen blijvende kraters op 100.000 ha voorgoed verwoeste grond, en 5 miljoen ha, waar deels onherstelbare schade aan mensen, dieren, planten en grond zijn aangebracht.

er is nog meer ....

De feiten en cijfers over deze verwoestingen zijn aan de machthebbers

van vandaag alle bekend. Erger nog, zij weten nog veel meer dan in deze twee publikaties is vermeld. Zij weten, dat ieder van de twee supermachten in staat is de wederpartij feitelijk uit te roeien, zonder dat kan worden verhinderd dat die op hetzelfde ogenblik hetzelfde doet. Dat is de reden waarom vermoedelijk beide supermachten ervan doordrongen zijn dat deze wapens nooit mogen worden gebruikt. Zij mogen alleen worden gebruikt om mee te dreigen. Een dreiging is pas echt als zij echt is. Zij is pas echt, als de andere partij er geen weerweer tegen heeft. De wapens moeten onvindbaar en onbereikbaar zijn opgeslagen en onstuitbaar zijn als zij worden ingezet. Dat geldt voor beide partijen. Daarom zijn beide partijen ononderbroken doende om die wapens en tegelijk de afweermiddelen te verbeteren. Onze mensheid besteedde volgens een VN-rapport van een paar jaar geleden, 60 miljard dollar per jaar aan "Research and development": onderzoek en ontwikkeling van technische processen en producten. Daarvan ging 25 miljard dollar naar oorlog. Een vierde van alle scheikundige en natuurkundige ingenieurs en technici vinden hierin hun levenswerk. 50 miljoen mensen zijn bij oorlogsvoorbereidingen betrokken. Uiteraard in hoofdzaak in de industrielanden, de USA en USSR voorop.

beroepsmisdadigers of geesteszieken?

Als mensen dergelijke hoeveelheden energie zouden besteden aan wat ze hun "verdediging" noemen, zouden er maar twee mogelijkheden zijn. Het zijn beroepsmisdadigers, die met iedereen ambtshalve in vijandschap leven, of het zijn geesteszieken, lijdend aan paranoia ofwel vervolgingswaan. In het geval van onze mensheid en deze wapenrusting, gaat het om de combinatie van die twee. Voor die combinatie bestaat een eenvoudig woord. Dat woord is: oorlog.

In wezen is er sinds wereldoorlog II geen ogenblik vrede geweest tussen de grote twee. De atombommen op Hiroshima en Nagasaki waren de oorlogsverklaring. Tegen Japan waren ze niet nodig, dat had al vele maanden eerder capitulatie aangeboden. Maar de kosten waren gemaakt, de deugdelijkheid moest en zou worden beproefd, uiteraard op de verliezer, (bovendien van een minderwaardig ras) maar het gold uiteindelijk de Sovjetunie. Die oorlog is voortgezet, in talloze vormen, alleen net niet met rechtstreekse militaire middelen.

In die oorlog past op de een of andere manier de opslagplaats voor atombommen 't Harde. Wat er ligt,

weet niemand van ons. Of er wat ligt, weten we evenmin. Vakkundige inlichtingen worden door de nederlandse regering sinds lang geweigerd, wegens de zogeheten veiligheid. Vermoedelijk zijn de beste en betrouwbaarste inlichtingen te verkrijgen in Moskou. Daar weten ze zonder twijfel alles, waarschijnlijk beter dan in den Haag.

Wat kan de strekking zijn van deze opslag? Dat er wat ligt zou moeten blijken uit de Amerikaanse vlag, terwijl we vrijwel zeker weten dat het hier niet gaat om de amtswoning van de Amerikaanse ambassadeur. Om met een atoomwapen te kunnen dreigen, moet het kunnen worden vervoerd. De brochures van het IKV sommen die vervoersmiddelen op. De "houwitsers" hebben een reikwijdte van 16.8 km, die wordt opgevoerd tot 20.6 km. De thans uitgestorven "Honest John" haalde 7.5 tot 37 km. "De lance" haalt 120 km. De "Nike" haalt 40 km. Al die vervoersmiddelen komen niet over de nederlandse grens. Ze moeten binnendringende vijandelijke vliegtuigen opvangen en vernietigen. Maar mislukken of welslagen, na elke ontploffing valt of dwarrelt het vuil neer op eigen land en eigen volk.

Wat kan de strekking zijn van al deze tienduizenden opslagplaatsen in de wereld, als over en weer zou vaststaan of mogen worden aangenoemen, dat ze niet mogen worden afgevuurd?

Ze zouden kunnen dienen om te bereiken, dat de super grote twee hun eigen machtsstrijd kunnen voortzetten zonder elkaar rechtstreeks te havenen.

zestien dagen zonder oorlog

Sinds het einde van wereldoorlog II kende de mensheid zegge en schrijve 16 dagen zonder oorlog, dat was van 6 tot 22 september 1945. Vanaf die dag werden tot heden ongeveer 150 oorlogen gevoerd. Behalve de burgeroorlog in Griekenland, de guerilla in Spanje, die ene maand in Hongarije: nooit in Europa, Nooit in Noord Amerika.

Die oorlogen werden en worden alle gevoerd in de zogeheten "derde wereld". Medewerkers van SIPRI hebben de aantallen doden becijferd, dat wil zeggen: geschat. Het gaat om meerdere tientallen miljoenen, meer dan in wereldoorlog II. In wereldoorlog I waren 14 landen slagveld, in Wereldoorlog II waren het er 40, in de 150 oorlogen, die samen wereldoorlog III zijn, waren het er al tegen de 80.

de leveranciers staan klaar

Talrijke derde-wereldlanden zijn pas onlangs ontstaan, afgekald van de Europese koloniale rijken. Hun grenzen zijn onnatuurlijk en daardoor onzeker, kwetsbaar. De nieuwe heersers zijn veelal produkten van het afkalven, en kwetsbaar. De drift

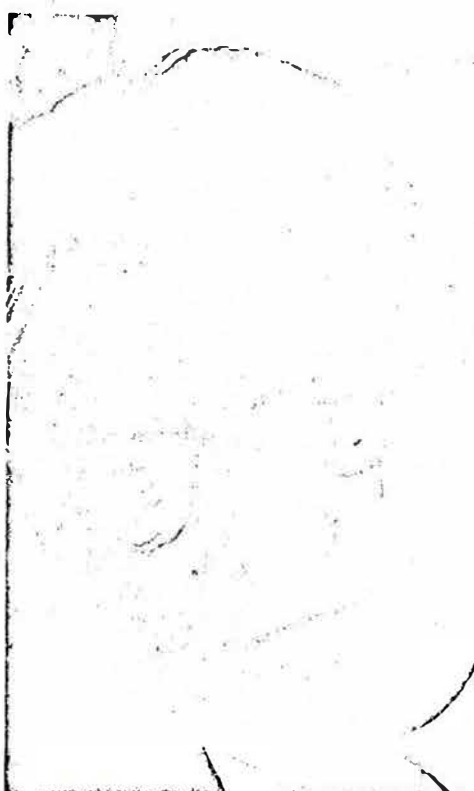

Foto: Gerard Kolman

tot zelfhandhaving tegen de eigen volken naar binnen en de buren naar buiten lokt uit tot geweld. Geweld in de wereld van vandaag is spoedig oorlog. Oorlog eist wapens. Wie ze niet kan maken moet ze kopen. De leveranciers staan klaar: Amerika en Rusland voorop, dan Engeland en Frankrijk, dan de rest. De derde wereld is volgens SIPRI de hoofdoorzaak van de bewapeningswedloop geworden. Een kwart eeuw geleden ging het afval naar die derde wereld. Thans worden de nieuwste volmaakt-heden verkocht. Behalve de atoomwapens. Tot dusver. Maar de tijd nadert, dat ze die zelf kunnen maken, als ze het niet al kunnen en hebben gedaan. Zo houden de supermogendheden hun macht in stand. De derde-wereld-landen in de kruitvat- en oorlogsgebieden verspillen 30, 10, 50, 60, zelf 75% van hun staatsinkomen aan oorlog. Daarmee verslaven ze zich aan hun leveranciers. De leveranciers hebben de winsten op ieder gebied. Ze dwingen de derde wereldvolken terug in onderwerpenheid, tot pionnen in hun schaakspel. De eindeloze slagvelden en burgeroorlogen in Indochina, het hele Midden-Oosten rondom Palestina, in Libanon, Zaire, Ethiopië, en wie volgt, zijn ideaal als laboratoria voor onderzoek en ontwikkeling van oorlogsmiddelen. De vliegtuigen, tanks, raketten, munitie worden in de meest echte praktijk beproefd, zonder dat het de leveranciers geld kost, en er wordt nog voor betaald ook. Hij kan zijn afzet per produkt onmatig vergroten, en zijn omzetten en winsten opvoeren tot ongekende hoogten. En in het eigen land be-

vordert hij de welvaart met het chantage-evangelie van de welvaart.

gevraagd: ononderbroken verzet

De werkgelegenheid maakt blind en doof voor het vernielkarakter van deze produktie: het is een geïntelijzende te zijn. De barbaars-gloems die elkaar met de door ons geleverde oorlogsmiddelen te lijfgaan, elkaar opvolgen, af en toe politieke uithangbord verhangen, zijn alleen voor elkaar een bedreiging, maar niet voor ons. Wij zitten veilig, in het Europa van het atoom-evenwicht, en als satelliet staat van Amerika. Noch Iran, noch Brazilië, noch Argentinië, noch zelfs China zullen de twee supermachten werkelijk kunnen bedreigen voor onafzienbare tijd.

Het lijkt mij niet uitgesloten, dat de atoomwapens in dit tijdstip dienen om deze machtsverhoudingen in stand te houden.

Indien deze poging tot een analyse juist is, tenminste juiste elementen bevat, betekent dat, dat we onze activiteiten tegen atoomwapens het gehele gebied van de handel in oorlogstuig moeten betrekken.

Het verzet tegen het ook maar denken aan gebruik van atoomwapens moet ononderbroken sterker worden om te helpen bereiken, dat ze in daad nooit worden gebruikt, en dat zo mogelijk de aanwezige voorraden worden vernietigd. Hiroshima mag niet worden vergeten.

Deze bewustmaking behoort zich ook te richten op de vervaardigers: zelf en de rol van de vele toeleveringsbedrijven, zoals Philips.

Deze bewustmaking moet het beoefenen, dat werken aan vernielprodukten besmet is, en behoort te worden nagelaten en geweigerd. Dat moet gepaard gaan met initiatieven onder de vakmensen zelf, om andere werkzaamheden te bedenken, die in dezelfde bedrijven kunnen worden verricht, en die niet vernieling maar welvaart ten doel hebben. Het van dien aard is sinds enige jaren in Engeland aan de gang bij "Lucas aerospace".

En voorts moet het uitlokken, bevorderen, verergeren en bestendigen van het volkenmoorden in de derde wereld met door ons, industrielanden, geleverde wapens, onder de dekking van de atoomheerschappij (dat is de werkelijkheid van wereldoorlog III) voortdurend worden ontmaskerd, aan de kaak gesteld en bestreden: Atoomwapens weg uit Nederland - dat is een begin. Het vervolg, even noodzakelijk, is meer dan een levenstaak voor de gehele mensheid, in de eerste plaats voor ons.

Hein van Wijk.

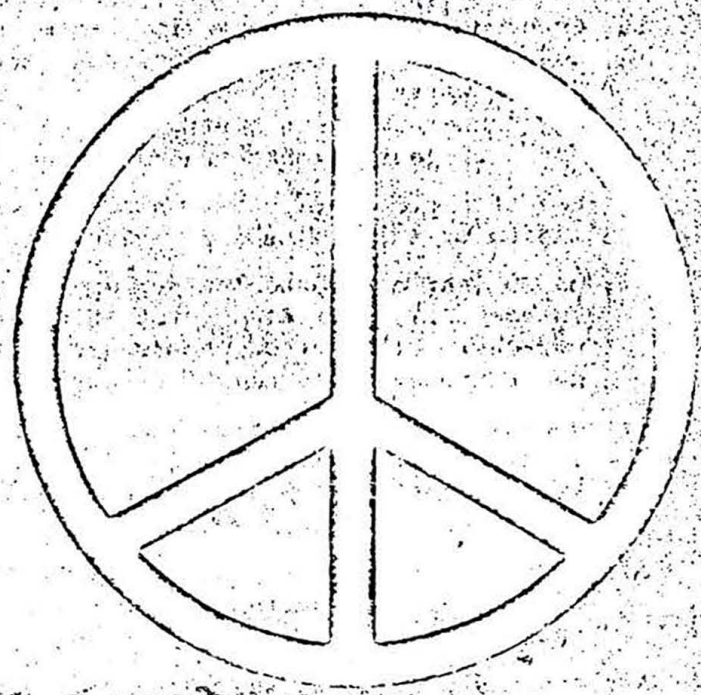
Zwolle

F

ANTI ATMOOMBOMMARS

't HARDE '78

Zaterdag
20 sept.

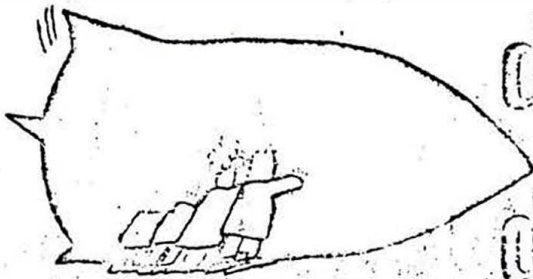

speakers:
Ben Woeke (pvdv)
Hein van Wijk (p.s.p.)
Lorenz Hoogbrink (k.v.)

groep van Douwe de Wit e.a.

help

de Kernwapens de wereld uit:

om te beginnen uit Nederland

30 SEPTEMBER NAAR 't HARDE!

Op 30 september a.s. wordt er in 't Harde weer een ANTI-ATOOMBOMMARS en manifestatie gehouden. Deze demonstratie is in 't Harde, omdat dit één van de plaatsen in Nederland is waar atoomwapens liggen opgeslagen.

Met deze mars willen de organisatoren hun verontrusting uitspreken over de alarmerende wapeningswedloop, welke een bedreiging vormt voor de gehele mensheid en in strijd is met het meest fundamentele in de Rechten van de Mens, te weten het Recht op Leven. Deze demonstratie is van belang,

OMDAT: deze wapens ons en onze kinderen en kleinkinderen tot in vele geslachten onherstelbaar kunnen beschadigen. Hele bevolkingen en werelddelen kunnen erroe worden weggevaagd.

Wij kunnen ons geen omstandigheden en doelen voorstellen, waarin het gebruik van zulk geweld gerechtvaardigd kan worden.

OMDAT: het afschrikkingssysteem waaronder wij leven, niets anders is dan een wederzijdse massale gijzeling, welke geen enkel uitzicht biedt op werkelijke vrede.

OMDAT: na 30 jaar onderhandelen nog steeds geen enkel atoomwapen is afgechaft. Integendeel, wij leven juist in een periode waarin een hele reeks "nieuwe" verschrikkelijke atoomwapens hun intrede doen. De neutronenbom is maar één voorbeeld.

OMDAT: ondanks dit, de regering-Van Agt enorme uitgaven doet om verschillende wapens (o.a. bij de artillerie) geschikt te maken voor het afvuren van deze "nieuwe" atoomwapens. Denk bij voorbeeld aan de Lance-raket, waarop zeer zware atoomwapens kunnen worden geplaatst.

OMDAT: ondanks dit, ons land een grote bijlage levert aan de verspreiding van kernwapens, nu de levering van verrijkt uranium aan Brazilië een feit is geworden.

OMDAT: ondanks dit, deze regering van de bewapening haar troetelkind maakt. In een tijd van extreme bezuinigingen worden de defensie-uitgaven zelfs drastisch verhoogd.

Wat kan Nederland hieraan doen ?

Er moet vanuit Nederland een diplomatieke offensief worden gestart, dat er toe moet leiden dat :

- 1e. de Sovjets geen cent krediet meer krijgen
- 2e. de Sovjets eerst alle bestaande kredieten moeten terugbetalen in westerse valuta (dat geld kunnen we zelf best gebruiken)
- 3e. de Sovjets de SS-20-raketten en andere gelijksoortige raketten ontmantelen, en daarbij alle gelegenheid geven voor inspectie
- 4e. zolang dit niet gebeurt, er geen goederen meer aan de Sovjet-Unie worden geleverd, geen voedsel, vooral geen belangrijke technische zaken zoals gehele of gedeeltelijke machine- en andere fabrieken, en in het bijzonder geen hoogontwikkelde elektronische apparatuur. De SU is voor dit soort zaken volledig afhankelijk van het Westen.

Maar... ook al zou dat gebeuren, dan is de bevolking van West-Europa toch nog niet beschermd ?

Er zijn een paar landen goed beschermd, zoals Zweden en Zwitserland (waar onder elk nieuw gebouw een atoomschuilkelder moet worden meegebouwd !). De NAVO-landen, ook Nederland, zijn maar weinig beschermd. En dat moet veranderen. Het programma voor de Civiele Verdediging moet worden uitgebreid. Vooral die delen die ook nut hebben in vredetijd, bv voor de rampenbestrijding. Verder moeten de Gemeenten de richtlijnen inzake Civiele Verdediging, vooral inzake het aanleggen van schuilkelders, veel beter gaan opvolgen. De beschikbare financiële hulp moet beter worden gebruikt. Ook moeten de Gemeenten particuliere indieners van bouwplannen wijzen op de wenselijkheid van grote stevige kelders, evt. met subsidie voor de extra voorzieningen. Tevens moeten zij de burgers wijzen op de mogelijkheid van GZB (Georganiseerde Zelf Bescherming). De bevolking moet daarop aandringen, ook door het meedoen met deze actie. Het is nodig dat zoveel mogelijk mensen deze folders verspreiden, hun handtekening zetten op de lijst, en het raambiljet ophangen natuurlijk !

Medewerkers gevraagd, o.a. voor het uitdelen van folders en het verkopen van raambiljetten. Schriftelijk opgeven aan het adres aan de voorzijde. Doe mee !!

In Uw eigen belang !!

STOP DE SS-20-RAKET

STOP
DE
SS-20
RAKET

Raambiljet + handtekeningenlijst + 10 van de
verkrijgbaar door overmaking van f 5,-- op g.k.
tnv. M.J. Schenkels, 5368 AH Haren N.Br., met
ding van "Stop de SS-20". Giften voor bekost
de advertentiecampaagne zijn zeer welkom ! Ook
op bovengenoemde rekening svp. Bij voorbaat

...nieuwe russen de raket met
...dat ze in één
...leert kunnen vernieti-
...is zó groot, dat
...hiederland en an-
...bereiken.

... raket ?
... raket, die volledig ver-
...gecamoufleerd. De NAVO kan
...roteren, en we kunnen er
... raketten staan al klaar
... te worden, en bedreigen

... raket gemaakt ?
...ver vrede zijn de Sovjets
...heerschappij. Lenin heeft dat
...zijn uitspraken zijn nog
...sovjiet-politiek.
...Sovjets worden veroverd,
...echt te gebruiken, maar
...antagemiddel.

... de SS-20-raketten,
...komen ?
...Sovjets niet bang voor.

... bang zijn voor een
... verwoest ?
...wat boven de grond
...Sovjets in de afgelopen 20
...sel'bescherming uitge-
...bevolking kan binnen
...werken; vele nieuwe
...gelegd.

...stadsgebouw in de Sov-
...elder voor de bur-
...scherm tegen de gevol-
...scholen wordt de
...stoomaanval kan
...tegen de gevolgen van

...plaat een atoomoorlog
...leven...

... was om een
... ?

Ja, zo wordt het steeds in de pers, op de TV en de radio en door allerlei organisaties voorgesteld. Internationaal zijn er ook nog steeds pogingen aan de gang om te verhinderen dat alle belangrijke gegevens, alle plannen en ideeën van de Sovjet-leiding over de toekomstige mogelijke atoomoorlog bekend worden bij de bevolkingen van de westelijke landen. Men heeft in de USA zelfs geprobeerd het boek van Maarschalk V.D. Sokolovski, waarin ideeën en plannen staan voor een atoomoorlog, belachelijk te maken, zó bang was men voor het schokeffect wanneer de bevolking het te weten zou komen. Want na zorgvuldige bestudering van gegevens, o.a. uit Japan, kwamen de Sovjets tot de conclusie, dat het wél mogelijk is een atoomoorlog te winnen én te overleven, als men er zich maar volledig op voorbereidt. En dat hebben ze, tegen hoge kosten, juist gedaan.

Waar hebben de Sovjets al het geld vandaan gehaald om dat te betalen ?

Aan de ene kant heeft de russische bevolking betaald, doordat talloze dingen op het gebied van welvaart en sociale voorzieningen gewoon niet zijn geregeld of geproduceerd. Dat geld kon o.a. worden gebruikt voor de bouw van tienduizenden grote schuilkeldercomplexen. Verder: allerlei zaken waar ze geen geld voor over hadden, hebben ze in het Westen gekocht! Daarvoor heeft het Westen in de laatste 10 jaar ca. 50 miljard dollar (!) krediet gegeven. Voor dat geld zijn naar de Sovjet-Unie gebracht tientallen miljoenen tonnen graan en ander voedsel, maar ook honderden complete of gedeeltelijke fabrieken van allerlei aard. Met die apparatuur kon de SU alles produceren wat ze nodig had voor de oorlogsvoorbereidingen. Op de derde plaats gebruikt de SU de satellietstaten in Oost-Europa en de derde wereld ongeveer als wingewesten. Alles bij elkaar komt het er eigenlijk op neer, dat het Westen, ook Nederland, de Sovjet-oorlogsvoorbereidingen heeft gesubsidieerd, en nog subsidieert.

Maar dat moet dan maar eens afgelopen zijn !
Inderdaad !

En dat steeds meer SS-20-raketten West-Europa bedreigen. dat kunnen we toch niet nemen ?

Nee, een dergelijke onmenselijke bedreiging kunnen we en mogen we niet nemen.

t.n.v. Penn. Anti-Atoombomars 'T Harde
 Oldekampseweg I
 Heerde.

Sekretariaat:

Dick van Uitert
 Ankerstraat 44, Epe
 tel. 05780-6234

Ruud van Lierop
 De Leegte 85, Epe
 tel. 05780-6153

VERSLAG.

Verslag van de voorbereidingsvergadering voor de A.A.M. 'T Harde op 30 sept. gehouden in Cafe-Restaurant "Stern" in Epe op 10 juni.

Aanwezigen waren: Peter van der Lee, namens Kerk en Vrede en IKV-kern Apeldoos; Margreet van Loenen, Wil Werkhoven, Arend-Jan Zonneberg, Nico van Zweden, Jan van Schuppen, Dick van Uitert, allen n.m. PSP afd. Epe; Ruud van Lierop, n.m. IKV-kern Epe; Gied ten Bergen en drie leden van de WAAKS (PSP Steenwijk).

Agenda

1. Voorstellingsronde en dan m.m. welke organisaties zijn vertegenwoordigd.
2. Doel van de bijeenkomst.
3. Opzet van de Anti-Atoombomars: Programma mars en manifestatie.
4. Publiciteit
5. Organisatie
6. Financiën

Ad. 1. De meeste aangeschreven organisaties en groepen hebben niet gereageerd. Pax Christi kon niemand afvaardigen wegens te kort aan mensen, maar ondersteunde schriftelijk de mars en manifestatie. Er is in de vergadering afgesproken om deze groepen opnieuw te benaderen door ze de notulen te sturen en een verzoek om op de volgende vergadering aanwezig te zijn of anders minimaal schriftelijk te reageren.

Ad. 2. De mars en manifestatie in 't Harde wordt gevoerd onder het motto: "de kernwapens de wereld uit, om te beginnen uit Nederland!".

Ad. 3. Op 30 sept. - de laatste zaterdag van de vredesweek - wordt de mars en manifestatie in 't Harde gehouden. De mars begint om 14.00 bij het station en loopt vervolgens langs de kazernes om bij het zwembad te eindigen (de enige plek waar ruimte zou zijn voor een manifestatie). Het is een stille mars, bijv. bij het ritme van een trom. Om deze mars een passend einde te geven wordt gedacht over het meevoeren van een atoombom, welke aan het eind gedemonteerd kan worden, waarbij dan ballonnen of mogelijk duiven opgelaten kunnen worden. (hier informeert Dick naar)

Er wordt een verzoek bij de legerplaats ingediend om met een delegatie van ons een gesprek te hebben, waarbij evt. een brieg overhandigd kan worden. (Dit verzoek stelt Gied op)

Bij de manifestatie aan het eid wordt aan de volgende opzet gedacht:

- informatiestands (van Schuppen informeert hierna)
- sprekers, c.a. is gedacht aan: Leon Wecke (deze is inmiddels bereid gevonden), De Graaff (deze kan niet), een mogelijke spreker van IKV-kern Epe, Verkuyl, Strijd (Dick en Ruud)
- theater, zang, bijv. Douwe de Wit (dit zoekt Gied uit), Rapalje (zoekt groep Steenwijk uit), Neutronenbomgroep Heerhugowaard (Dick), V.D.-cabaret Nijmegen (dick)

Ad. 4. Publiciteit.

Van belang is een continue stroom informatie op gang te brengen.

Dick zorgt voor de eerste persberichten (omstreeks half juli)

Persberichten (dick)

-poster (mogelijk ontwerp van tweejaar terug)

-affiche (ontwerp Epe)

Organisatie.

Vergunningen. Nico en van Schuppen zorgen hiervoor
Drukken. Van Schuppen bekijkt de mogelijkheden.

Podium/geluidsinstallatie. Dick en van Schuppen.

Sekretariaat. Dick en Ruud vormen het sekretariaat.

Er wordt zoveel mogelijk via de sekretariaten van de verschillende organisaties gedistribueerd

AD.6. Financiën.

Giro nr. 3203579

Een begroting is reeds opgesteld.

Er staat f1100,00 op de giro

Op de volgende wijze is overwogen om aan geld te komen :

-Giften

-Collecte tijdens mars en manifestatie.

-Verkoop van affiches

-Geld van de meeorganiserende partijen:

Peter van der Lee informeert bij Kerk en Vrede

Gied ten Bergen bij de PSP, uit het aktiefonds. (dit blijkt te kunnen)

Volgende vergadering op ~~ex~~ 5 augustus om 14.30 bij Jan van Schuppen,
Haltrustweg 70, 'T Harde. tel 1392.

Ruud van Lierop.

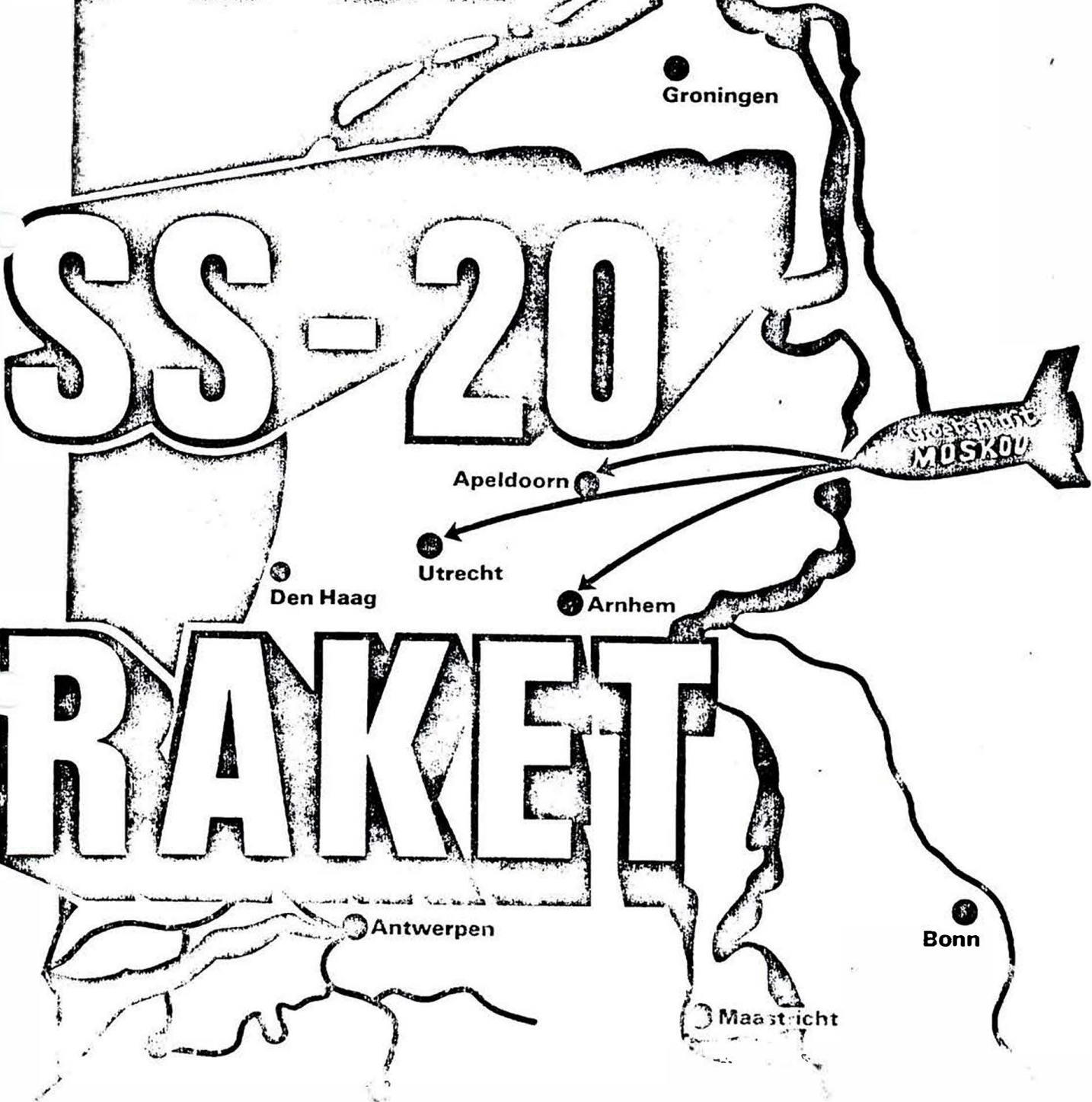
F.S. Heeft u nog wat in kas, dan kunt u dit storten op giro 3203579.
Wij kunnen zeer hard geld gebruiken want de onkosten zijn
zeer hoog. Voor het goede doel, dank u.

STOP DE

SS-20

RAKET

Groningen

Apeldoorn

Den Haag

Utrecht

Arnhem

Antwerpen

Bonn

Maastricht

MOSKOU

Kernwapens zijn onmenselijk, daar zullen we het allemaal wel over eens zijn. Een van de laatste ontwikkelingen op dit terrein is de SS-20-raket.

Wat is die SS-20-raket ?

De SS-20-raket is een nieuwe Russische raket met drie kernkoppen. Elke kop is zo zwaar dat ze een stad als Amsterdam in één klap kan vernietigen.

Wat is nu eigenlijk het nieuwe aan die raket ?

De SS-20-raket is de eerste grote raket die snel volledig verplaatsbaar is. De aantallen zijn niet meer exact vast te stellen.

Hoe groot is de reikwijdte ?

De reikwijdte is ongeveer 5000 km. Elke grote stad in W-Europa kan dus bereikt worden.

Wat is nu de uitwerking van zo'n kernkop ?

De ontploffing van zo'n kernkop zal grote verwoestingen aanrichten. Degenen die niet door hitte of luchtdruk gedood worden kunnen onder het puin een ellendige dood sterven. Een aantal van een miljoen doden behoort tot de mogelijkheden; tot de mogelijkheden om gedood te worden op de meest gruwelijke manier: door verbranding, door verstikking, vallend puin en door straling. Voor de overlevenden is er grote kans op stralingsziekte, om nog maar niet te spreken over psychische schade.

Wat kunnen de gevolgen zijn voor Nederland ?

Na afgeschoten te zijn kan elke raket met zijn kernkoppen drie steden vernietigen. In Nederland zijn we op zulke aanvallen niet voorbereid. We hebben niet op grote schaal schuilkelders waarin we kunnen schuilen, zoals in de Sovjet-Unie wel het geval is.

Wat kunnen we doen tegen de dreiging van de SS-20-raket ?

We kunnen hier onze stem verheffen. Het is effect, dat is gebleken.

Laten we proberen ook en vooral de andere mensen de wereld uit te helpen.

Laten we, door middel van onze stemmen, er bij de regering op aandringen, dat technische maatregelen worden genomen, die op de Sovjet-Unie kan worden uitgeroepen. Een voorbeeld hiervan is het stopzetten van kredieten (met staatsgarantie) aan de Sovjet-Unie.

De kredieten die het Westen aan de Sovjet-Unie heeft verstrekt zijn al opgelost voor 1 miljard dollar (!), soms tegen de waarde van 100 miljard.

Verder zal ook de verkoop van technische apparatuur en kennis aan de Sovjet-Unie stopgezet kunnen worden. Technische apparatuur en kennis, waardoor het mede mogelijk wordt gemaakt om een raket als de SS-20-raket te bouwen.

Wat kan ik als gewone burger daarvoor doen ?

Meedoen met onze actie, natuurlijk.

Help mee de folders te verspreiden, te verkopen door te verkopen en handtekeningen te verzamelen.

Na storting van f 5,-- op giro 457477, Comité Stop de SS-20-raket, Postbus 1000, MEGEN N.Br, ontvangt U een raamkaart en een handtekeningenlijst.

In het bedrag van f 5,-- zit ook een bijdrage voor de kosten van de advertentie. Extra bijdragen daarvoor zijn zeer welkom. Als U vragen hebt of meer informatie wilt, schrijft U dan even een kaartje.

Doe mee. In Uw eigen belang.

STOP DE SS-20-RAKET